

Vedlegg 4: Innspill nasjonal helseplan fra Brukerrådet Helse Øst

Utfordringsbildet

Savner utfordring knyttet til at

- mange brukere vil ha sammensatte problemstillinger innen somatikk, rus og psykisk helsevern
- det etter hvert blir en ganske stor innvandrerbefolkning, bl.a. 1. generasjons innvandrere som blir eldre og trenger helsehjelp, samt at en del sykdommer forekommer mer hyppig i innvandrerbefolkningen. Behov for kulturell forståelse og språk/tolk.
- "Nye" tilstander med sammensatte behov, helse, utdanning, arbeid – f.eks. autisme/Asperger.
- Mennesker med funksjonshemminger og utviklingshemninger lever lenger og får "vanlige" problemer som kan følge av aldring, bl.a. demensproblematikk.

Individuell plan

Påpeke at

- det er av største viktighet at tjenesteytere pålegges å etablere gode systemer og rutiner for å sikre at alle som har behov for det, får tilbud om individuell plan.
- Plan **skal** gangsettes der behovet identifiseres, og kommunenes ansvar for oppfølging
- Gode elektroniske systemer som understøtter samhandling mellom tjenesteyterene og brukere som har IP.
- pasientenes rett til å få tjenester som er beskrevet i IP.

Elektronisk kommunikasjon

Ønskelig med

- Brukermedvirkning i utvikling av elektronisk samhandling/pasientinformasjon
- Utvikling av elektroniske systemer som forenkler brukernes muligheter for oversikt over og medvirkning i egne behandlingsforløp.

Forskning og kompetanseutvikling

Viktig med forskning på samhandling og utvikling av samhandlingskompetanse i forbindelse med grunn- og videreutdanningene.

For øvrig viktig å

- Sikre at forskning er relevant for pasienttilbudet
- Ha brukermedvirkning i prioritering av forskningsområder

Kommunale tjenester (nær brukerens bosted)

Der påpekes behov for

- Å tydeliggjøre kommunenes ansvar og plikt til å yte tjenester, dvs. at forventninger til kommunene tydeliggjøres
- Flere sykehjemsplasser med aktiviseringstilbud
- Korttidsplasser, kommunal rehabilitering
- Rehabiliteringstilbud / aktivitetsplasser for brukere innen psykisk helsevern –
- Rehabilitering/aktivitetsplasser for brukere med rusproblemer

Pasientopplæring

Forebygging og mestring er gitt generell omtale "som honnørord" men har ikke fått spesiell omtale. Helsetjensten må styrke fokus på

- Egenmestring, å bidra til å sette pasientene i stand til å ta ansvar for egen helse
- Tettere samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene om pasientopplæring
- Tydeliggjøre kommunehelsetjenestens ansvar for pasientopplæring/mestringstilbud
- Aktivt samhandling med brukerne og deres organisasjoner om opplæring av pasienter etter LMS-prinsippet både i spesialisthelsetjenesten og på kommunalt nivå

Pårørendeperspektivet

Viktig med fokus på

- Barn med syke foreldre, særlig innenfor psykisk helse.
- Støtte rundt foreldre med syke barn både somatiske og psykiske sykdommer.

Brukermedvirkningen og brukernes organisasjoner

- Positivt at det er omtalt flere ganger

Kvalitet og prioritering

Behov for nærmere presisering av hva kvalitet er og skal være innen helsetjenesten Den viktigste indikatoren på kvalitet er at pasienten får en behandling som raskere bringer en tilbake til et verdig liv

Samhandling og oppgavefordeling

Fokus på samhandling er tydelig, men det savnes en prinsipiell avklaring av oppgavefordelingen mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten

Grenseløs omsorg

Viktig tema med flere aspekt

- Ethiske dilemma i at et rikt land som Norge importerer helsepersonell som trengs i eget land
- Interkommunalt samarbeid er viktig

Struktur – pasientforløp

For mange pasienter er det riktig med tilbud på lokalsykehusnivå. Det er imidlertid allikevel mange mennesker med kroniske lidelser som har behov for faglig høyt kvalifiserte tjenester ut over det man kan forvente på lokalsykehusnivå.

Dette forholdet innebærer at et fjerde forløp bør omtales tydeligere. Det gjelder tilbudet til pasienter med sjeldne/kompetansekrevene og langvarige sykdommer med behov for høyere spesialisert tverrfaglig kompetanse enn hva som kan forventes på lokalsykehusnivå.